

Työväenkirjallisuus

Kirj. E. V. Debs.

Nykyisessä teollisuusjärjestelmässä tähtää yleinen mielipide voittoon; kaikki muut tulevat toiselle tilalle. Voitto on kapitaalain elämänhinta — aivan välttämätön kapitalistisessa järjestelmässä. — Kun sen juoksu loppuu, on tämä järjestelmä kuollut.

Kapitalistit omistavat työn välineet ja lähteet. Ennen kuin työmies saapi tehdä työtä, täytyy hänellä olla vapaa pääsy kapitalistin tehtaaseen ja työkaluvarastoon ja lupa käyttää niitä. Mitä työmies näillä tienaa, se kuuluu työnantajalle, jolle hänen täytyy myydä työvoimansa kulloinkin vallitsevien palkkaussääntöjen — ajan markkinahinnan mukaan. Siis tehtaan ja työvälineiden omistaja on samalla työmiehenkin omistaja.

Ainoastaan silloin, kuin kapitalisti luulee saavansa voittoa työmiehen työntuloksista, ottaa hän työmiehiä ja teettää heillä työtä. Siis voitto ensin; työtä, elämää, rakkautta ja onnea, nämä saavat ottaa tilansa vasta viime tingassa. Tällaisten olosuhteitten vallitessa työläiset ovat kahlehdittuja ja elämä on heille sietämätöntä kurjuutta. Orjuus ei voi kiihottaa kehitykseen, eikä se voi kasvattaa neroutta. Se pakottaa haluttomuuteen ja kuolettaa kaiken toivon parempiin elämisen mahdollisuuksiin. Joskus voipi siellä kypsyä anarkian ja tyytymättömyyden basilli kehittyä toisinaan järjestyneeksi valankumoukseksi.

Työväenliike on orjuuden lapsi — rasittavan työn tulokas — riidassa sitä kurjuutta ja kärsimystä vastaan, mikä kulloinkin yhteiskunnassa rehoittaa. Se on loistava kasvi, se on historian ilme, vapauden viestin tuoja, ihmiskunnan toivo. Tuhansia ja tuhansia erikerroja on se kaatunut ja taas uudelleen noussut; se on sidottu kurkusta kiini, kuristettu ja murjottu tajuttomaksi, saanut sakkoja ja tuomioita oikeuksissa, palkatut rosvojoukkioit ovat raadelleet ja ryövänneet sitä, vapaehtoinen sotaväki on karkoittanut sen maasta, sotaväki on ampunut sitä, porvarillinen sanomalehdistö on parjannut sitä, "yleinen mielipide" on hylkinyt sitä, politikoitsiat ovat pettäneet sitä, papit ovat tuominneet sen alimmaiseen kattilaan, salaurkkiaat ovat vakoilleet sen keskuudessa, provokaattorit ovat ilmiantaneet sitä, pelkurit ovat jättäneet sen omanonnensa nojaan, johtajat ovat sen pettäneet ja myyneet, on se silti voimakkain valta mitä koskaan on ollut meidän maapallollamme. Se on historiallinen tosiasia ja sen voitto on yhtä varmaa kuin se että aurinko nousee jokaisen yön perästä. Kaikista tärkein asia tässä maailman liikkeessä on sen kehitys, sen voimakas valistustyö köyhälistön keskuudessa, kyky levittää valoa työläisten väsyneisiin aivoihin, herättää heitä sitkeästä yhteiskunnallisesta unestaan, opettaa heille heidän taloudellisia luokkaetujaan, saada heitä liittymään yhteen ja kasvattaa heihin luottamusta tulevasta yhteiskunnallisesta vallankumouksesta.

Tässä kehitystyössä — työväenliikkeen elämässä — on sen omalla kirjallisuudella yhtä suuri merkitys kuin kaikilla muilla keinoilla yhteensä; sen kasvamisesta me voimme laskea työväenliikkeen voiman ja edistymisen. Ikävä vaan, että kaikki meidän sosialistipuolueen jäsenet eivät omaa omakseen tätä kirjallisuuden suurta merkitystä lukemalla sitä ja levittämällä sitä. Vieläpä he unhoittavat työväen sanomalehdetkin, lukevat vaan sivumennen, tuskinpa muistavat tilata niitä, siten auttaakseen omaa sivistystään ja samalla auttaa lehtiä hyvään taloudelliseen asemaan, että ne voisivat yhä enemmän vaikuttaa lukijakuntansa ja työväen liikkeen hyväksi. Kuinka todella kapitalistit tukevat omia sanomalehtiään ja kuinka he ovat tietoisia niiden voimasta ja kuinka väsymättömästi he koettavat levittää niitä! Tämä kaikki vaan siksi, että heidän omat sanomalehdet, eikä mitkään muut, puollustavat heidän luokkaetujaan. Sanomalehdet ovat heidän voimakkaampia aseitaan ja ne vaikutuksillaan tuottavat suurempia voittoja ja korkoja heidän pääomilleen.

Kun syntyy rettelöitä työn ja pääoman välillä, kun on lakko y. m. taisteluita, kapitalistinen sanomalehdistö ammuskelee lakkaamatta työväen järjestöjä, sen johtajia ja kaikkia muita vastaan, jotka tavalla taikka toisella uskaltavat epäillä heidän pyhää oikeuttaan työläisten nykijöinä. Sellaisessa tilaisuudessa on työmies mykkä. äänetön, sillä ei ole sanomalehdistöä, joka puolustaisi sitä. Hänen täytyy nöyränä alistua väärään tulkinnan ja tuomion alaiseksi. Tämä opittu läksy on käyty läpi kaiken kielisten ja joka maan työväen keskuudessa ja vahvistettu tuhansien marttyyrien verellä.

Työväenluokan täytyy saada voimakkaaksi oma sanomalehdistönsä, aivan voittamattomaksi, sen työväen oma etu niin vaatii. Vahva lehdistö voi pelkäämättä puolustaa työläisten oikeuksia ja edistää sen voimaa. Työläisten voitto riippuu juuri sen sanomalehdistä. — Mutta kuinka ne voisivat vielä vaikuttaa, kuh suurin joukko työläisiä eivät lue niitä, puhumatakaan tilaamisesta. Tämä on surullinen tosiasia. Niinkauan työläisillä ei ole suuriakaan voiton toiveita, kun se tilaa ja lukee porvarilehtiä omien sanomalehtien tilalle, auttaa porvarilehtiä ja jättää omansa kitumaan puutteeseen. Mitäpä sanotte sotamiehestä, joka taisteluun lähtiessä jättää kivärin kotiinsa? Samallaisia ovat ne työläiset, jotka unohtavat omat aseensa, sanomalehtensä.

Lukekaa omia lehtiänne ja arvostelkaa niitä. Olkaa apuna niiden toimittamisessa, avustamalla kirjoituksillanne ja lähettämällä tietoja tapahtumista. Kieltäkää itseltänne joku turha ja hyödytön esine ja tilatkaa sillä oma lehtenne. Oma lehti on työläiskodin parhain ja arvokkain kaunistus.

Työväen sanomalehden toimittaja on suurimmasta merkityksestä köyhäläisten taistelussa. Hän saapi seisoa aina ensimmäisenä tullessa ja jäädä viimeisenä taistelutantereelle. Hänen on otettava vastaan porvarien kaikki hävyttömät solvaukset ja tyynesti kärsittävä vähemmän tietoisten toverien vihat ja halveksumiset. Hänen tulee olla aina valveilla, ei saa koskaan nukkua, seuratessaan kapitalistein toimintaa, että kuinka vihollinen on leiriytynyt, voidakseen suunnata voimakkaamman tulen vihollisen armeijan heikompaan kohtaan. Työväen sanomalehden toimittajan vaali pitäisi toimittaa tarkasti ja huolella, että hän olisi kykenevä puollustamaan sitä luokkaa, jota hän edustaa. Mutta parhainkaan toimittaja ei voi saada lehteään hyväksi silloin kun työläiset itse eivät avusta levittämällä ja tilaamalla lehteä, vaan että sen on turvaututtava porvarien ilmoituk-

siin. Niin kauan kuin työväen lehtien menestyminen riippuu siitä, että kuinka paljon porvarit ilmoittavat siinä, on sen elämä horjuvaa. Porvarit voivat tappaa se millä hetkellä tahansa, lakkaamalla ilmoittamisesta siinä. Kun toimittaja tietää tämän ikävän tosiseikan, on se hänelle aivan samaa kuin joku alkaisi hyvin tylsällä puukolla nikertää poikki hänen kurkkua.

Tällainen asema ei ole työväen lehdille ja sen toimittajalle mikään ihanteellinen, mutta olot muuttuvat! Sitä mukaa kun luokkatietoisuus kasvaa työväen luokassa, saavat ne yhä suuremman merkityksen ja voiman. Sitä mukaa nousee meille omia kirjailioita, taiteilioita; meille ilmestyy parhaimmat kuukausjulkaisut. Kunhan nämä pääsevät valloittamaan työläiskoteja, kunhan nämä täyttävät jokaisen sanomalehtimymälän meidän suurkauppungeissamme, kunhan nämä kaikki pääsevät selvittämään työläisten tarpeita työläisten omalta näkökannalta ja viitoittamaan tietä, on voittomme osiksi saatettu.

Silloin on työläisten kurjat hökkelit vaihtuneet onnellisiksi koiteiksi, kurjuus ja puute joutunut menneisyyden unholaan. Näin suuri merkitys on työväen sanomalehdillä ja kirjallisuudella.

(Vapaasti suom. Y. C.)

